

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชน
บ้านป่าสักงาม ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายประเสริฐ บัวคลีใบ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ กุญิน ศรีมงคล	กรรมการ
ดร.พรชัย	ปรึกษาปัญญา กรรมการ
อาจารย์ ไร่ไพพรรณ	อภิชาติพงษ์ชัย กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชนบ้านป่าสักงาม ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรบ้านป่าสักงาม กับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชน พร้อมปัญหาอุปสรรค ประชากรในการศึกษาคั้งนี้เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกที่สามารถให้ข้อมูลได้ในบ้านป่าสักงาม ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 123 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อคำนวณค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นชาย มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอายุเฉลี่ย 40.13 ปี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.24 คน รายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 19,962.60 บาท มีอาชีพหลักคือ รับจ้างทั่วไป และอาชีพรองคือ เกษตรกรรม ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม มีการรับข้อมูลข่าวสารด้านป่าไม้ และได้รับประโยชน์จากป่าชุมชน

ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชนในด้านต่าง ๆ ในด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารป่าชุมชนมีส่วนร่วมระดับมาก และในด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ด้านการดำเนินการ ด้านการวางแผนมีส่วนร่วมระดับปานกลาง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรบ้านป่าสักงามในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล คือ อายุ และระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญและสำคัญยิ่ง ตามลำดับ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจพบว่า รายได้รวมของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และปัจจัยทางด้านสังคมและทัศนคติพบว่า ทัศนคติของเกษตรกรต่อการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญ

เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชนแต่ประการใด นอกจากด้านระเบียบ กฎหมายและวิธีปฏิบัติ ซึ่งเกษตรกรอาจจะไม่เข้าใจและยากต่อการปฏิบัติ

Independent Study Title Farmers' Participation in Community Forest Conservation and Development, Ban Pa Sak Ngam, Luang-Nue Sub-district, Doi Saket District, Chiang Mai Province

Author Mr. Prasert Buakleebai

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Asst.Prof. Warapa Kunaporn Chairman

Assoc.Prof. Katin Srimongkol Member

Dr.Pornchai Preechapanya Member

Lecturer Rampaipan Apichartpongchai Member

Abstract

The objectives of the study "Farmers' Participation in Community Forest Conservation and Development in Ban Pa sak Ngam, Luang-Nue Sub-district, Doi Saket District, Chiang Mai Province" were to study the relationships between personal, socio-economic characteristic of Ban Pasak-ngarm farmers and their participation in forest conservation and development of Ban Pasak-ngarm, Luang-Nue Sub-district, Doi Saket District, Chiang-Mai as well as the problems and obstacles. Population studied were 123 household heads or member who were able to give information. Data were collected by questionnaires through interviewing and then statistically analysed by using frequency, percentage, mean, standard deviation and chi-square

From the research findings, it was found that most of the farmers were male with an average age of 40.13 years. Their educational level was primary education. An average number of household member was 4.24 while average income was 19,962.60 Baht. Major occupation was hireling and minor occupation was agriculture. Most of them had no social status. However, they received the information about forestry and gained the benefit from community forest.

Farmers had a high level of participation in community forest conservation and development in term of receiving of community forest information but a medium level in terms of evaluation, operation and planning.

The factors significantly related to farmers' participation included age, education, household income and the attitude towards community forest conservation and development.

Most of the farmers had no problems in participating in community forest conservation and development, except their understanding about the rule, law and practices.